

You have downloaded a document from
RE-BUŚ
repository of the University of Silesia in Katowice

Title: Wstęp

Author: Andrzej Kowalczyk

Citation style: Kowalczyk Andrzej. (2019). Wstęp. W: E. Ogrodzka-Mazur (red.), "Tadeusz Lewowicki : doctor honoris causa Universitatis Silesiensis" (S. 7-12). Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.

Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach - Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu tak długo, jak tylko na utwory zależne będzie udzielana taka sama licencja.

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Wstęp

**JM Rektor Uniwersytetu Śląskiego
Prof. dr hab. Andrzej Kowalczyk
Uniwersytet Śląski w Katowicach**

Misja uniwersytetu rozumiana jako wspólne – przez wykładowców i studentów – poszukiwanie prawdy i jej przekazywanie realizuje się według Karla Jaspersa¹ w trzech zadaniach: badania, nauczanie i formowanie (wychowywanie), które stanowią nierozdzielną całość.

Tradycją uczelni wyższych jest, by wybitnych badaczy, których cechuje uczciwość i pracowitość, niezłomna chęć poszukiwania prawdy, odkrywania wiedzy i przekazywania jej następnym pokoleniom, badaczy, którzy cieszą się niegasnącym uznaniem oraz wielkim szacunkiem przedstawicieli reprezentowanej przez siebie dyscypliny, honorować najwyższą godnością akademicką – tytułem doktora *honoris causa*. Dodajmy, że doktorat *honoris causa* jest nadawany ludziom wielkiego formatu i międzynarodowego wymiaru w uznaniu ich ogromnych zasług dla rozwoju nauki, kultury, cywilizacji. Kazimierz Twardowski w wykładzie *O dostojności uniwersytetu* podkreślał, że „wielkość każdego zaszczytu zależy nie tylko od niego samego, lecz także od tego, kto go udziela. A w tym wypadku udziela go uniwersytet [...]. [To on – A.K.] niesie ludzkości światło czystej wiedzy, wzbogaca i pogłębia naukę, zdobywa coraz to nowe prawdy i prawdopodobieństwa – tworzy jednym słowem naj-

¹ K. JASPERS: *Idea uniwersytetu*. Przeł. W. KUNICKI. Warszawa, Narodowe Centrum Kultury, 2017.

ważniejsze wartości intelektualne, które przypaść mogą człowiekowi w udziale”².

Do grona dostojnych Doktorów Honorowych w ponadpięćdziesięcioletniej historii naszej Uczelni weszły wybitne osobistości: Georg Bednorz, Maksymilian Pazdan, Jerzy Mikułowski Pomorski, Kazimierz Polański, Irena Bajerowa, Walery Pisarek, Stanisław Barańczak, Józef Szajna, Tadeusz Różewicz, Ryszard Kapuściński, Sławomir Mrożek, Wojciech Kilar, Michał Heller, Jacques Derrida, ksiądz kardynał Zenon Grocholewski, Jerzy Buzek i wielu innych ludzi nauki, twórców kultury, znamienite indywidualności, niezaprzeczalne autorytety, Jaspersowscy „arystokraci ducha”.

Z nieskrywaną radością i dumą mam przyjemność przewodniczyć wyjątkowej uroczystości akademickiej, podczas której uhonorujemy najwyższym akademickim laurem Pana Profesora Tadeusza Lewowickiego. Cieszę się, że to właśnie Uniwersytet Śląski, na prośbę władz i pracowników Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji, wyróżnia wybitnego humanistę i pedagoga, erudytę, „obywatela nauki”. Jest bowiem Pan Profesor Tadeusz Lewowicki osobą wpisującą się w istotę dostojności Uniwersytetu. Swoją postawą i pracą na rzecz nauki nawiązuje do najlepszych europejskich tradycji uniwersyteckich. Jako człowiek dialogu zachęca do otwartości i szacunku w relacji z innymi kulturami. W swoich publikacjach i wystąpieniach podkreśla, że prawdziwy i głęboki dialog z Innym wymaga słuchania partnerów, przyjęcia postawy gotowości do poznawania i rozumienia innych rzeczywistości, potrzeb i światopoglądów.

Znaczenie dzisiejszej uroczystości wzrasta, kiedy uświadomimy sobie, że gromadzimy się wokół jednego z najwybitniejszych pedagogów w Polsce, autorytetu w zakresie dydaktyki ogólnej, dydaktyki szkoły wyższej, polityki oświatowej, a nade wszystko pedagogiki międzykulturowej oraz pedeutologii, badacza integrującego środowiska naukowe pedagogów

² K. TWARDOWSKI: *O dostojności uniwersytetu*. „Etyka” 1993, nr 26, s. 187–188.

w kraju w okresie transformacji ustrojowej, Mistrza dla studentów i doktorantów, naukowca o imponującym dorobku, na który składa się ponad osiemset publikacji, w tym dwadzieścia trzy książki autorskie. Prace Pana Profesora zostały przetłumaczone na wiele języków.

W wielu znakomitych publikacjach Profesora Tadeusza Lewowickiego wyraźnie zarysowuje się fundament pedagogiki wieloparadygmatycznej. Niewątpliwym sukcesem i potwierdzeniem Jego autorytetu jest stworzenie znaczącej oraz w istotny sposób oddziałującej na rodzimą edukację – zwłaszcza w okresie stabilizowania się nowego ładu edukacyjno-kulturowego – szkoły naukowej. W swoich tekstach Uczony koncentruje się na wypracowanych i wdrożonych koncepcjach pomyślanej partycypacji jednostki w życiu publicznym za sprawą wielowymiarowych oddziaływań kompensacyjnych o intencjach edukacyjnych.

Ze względu na wysoką pozycję naukową Pan Profesor Tadeusz Lewowicki pełnił i nadal pełni wiele funkcji w różnych organizacjach i instytucjach, a za swe wybitne osiągnięcia naukowe został uhonorowany najwyższymi odznaczeniami państwowymi i akademickimi: Krzyżem Kawalerskim i Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. Jest profesorem honorowym Akademii Humanistyczno-Pedagogicznej w Chmielnickim, Uniwersytetu Kijowskiego im. Borysa Grinczenki, a także doktorem *honoris causa* Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Uniwersytetu Opolskiego oraz Uniwersytetu Państwowego im. Iwana Franki w Żytomierzu. Warto wspomnieć, że Pan Profesor Tadeusz Lewowicki to honorowy przewodniczący Komitetu Nauk Pedagogicznych przy Polskiej Akademii Nauk.

Wspólnota akademicka Uniwersytetu Śląskiego czuje się szczególnie związana z Panem Profesorem. Nie do przecenienia są Jego zasługi w kierowaniu zespołem pedagogów cieszyńskich oraz współpracujących z nim naukowców z innych uczelni. Zespół ten skoncentrował swe prace badawcze na problemach społeczności pogranicza, ze szczegól-

nym uwzględnieniem Śląska Cieszyńskiego. Współpraca badaczy z Uniwersytetu Śląskiego i innych ośrodków w kraju i za granicą przejawia się również w podejmowaniu wspólnych interesujących przedsięwzięć naukowych, takich jak prowadzenie badań, organizowanie konferencji i przygotowywanie publikacji.

Panie Profesorze, dziękujemy za nieustanne współdziałanie z nami, wzbogacanie nas swoim doświadczeniem i mądrością. To dla nas prawdziwy zaszczyt i powód do dumy.

Proszę przyjąć od całej społeczności Uniwersytetu Śląskiego serdeczne życzenia jak najlepszego zdrowia i wytrwałości w podejmowaniu kolejnych wyzwań. Życzymy Panu Profesorowi, by satysfakcja z dobrze pełnionej roli Uczzonego i Mistrza wyzwalała niesłabnące siły twórcze, naukowy zapał, była źródłem inspiracji i nowych badawczych poszukiwań. Nasze dobre myśli zawsze będą towarzyszyć Panu Profesorowi!

Andrzej Kowalczyk